

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Π.Τ. – ΤΕΕ/Π.Τ. ΝΟΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Η Κέρκυρα στην Unesco:

Ο Δήμος Κερκυραίων τίμησε το ΤΕΕ

Με την Τελετή για τον Εορτασμό της Εγγραφής της Παλαιάς Πόλης της Κέρκυρας στον Κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, το περασμένο καλοκαίρι στη Νέα Ζηλανδία, ολοκληρώθηκε και ουσιαστικά η σχετική πρωτοβουλία και η πολύχρονη προσπάθεια του τοπικού Τμήματος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, του Δήμου Κερκυραίων, του Υπουργείου Πολιτισμού και του πρέσβη μας στον Οργανισμό αυτό, κ. Γ. Αναστασόπουλου, την οποία αγκάλιασαν και προώθησαν προσωπικότητες, θεσμικοί παράγοντες και φορείς του τόπου και της χώρας γενικότερα. Έτσι, το μεγάλο στοίχημα από εδώ και στο εξής είναι να σταθεί η Κέρκυρα στο ύψος των περιστάσεων και να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Σχέδιο Διαχείρισης του Μνημείου.

Κατά τη διάρκεια της τελετής, που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 19/4 στα Ανάκτορα των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου της Κέρκυρας, παρουσία του υπουργού Τουρισμού κ. Α. Σπηλιωτόπουλου, του Γ.Γ. του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Α. Δραβίλα, του Γ.Γ. της Περιφέρειας Ιόνιων Νησιών, των βουλευτών του Νομού, του Νομάρχη της Κέρκυρας, εκπροσώπων του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, εμπειρογνομόνων από τους διεθνείς Συμβουλευτικούς Οργανισμούς (IUCN, ICOMOS, ICCROM),

εκπροσώπων του Ελληνικού Icomos, των εθνικών συντονιστών (focal points) των χωρών της Μεσογείου και της Ν.Α. Ευρώπης, των μελών της υποεπιτροπής της διεθνούς επιστημονικής επιτροπής ιστορικών πόλεων CIVVH- ICOMOS για τη Μεσόγειο, εκπροσώπων των αρχών, της εκκλησίας και Φορέων του Νησιού και διαφόρων προσωπικοτήτων, η εκπρόσωπος του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO κα Μ. Rössler, Προϊσταμένη του Τομέα της Ευρώπης και της Β. Αμερικής παρέδωσε στο Δήμαρχο Κερκυραίων κ. Σ. Μικάλεφ το επίσημο Πιστοποιητικό Εγγραφής της Παλαιάς Πόλης της Κέρκυρας και τα σύμβολα της Unesco (σημαία και σφραγίδα).

Στη συνέχεια, ο Δήμαρχος Κερκυραίων, τίμησε με ειδικά αναμνηστικά μετάλλια όσους συνέβαλαν σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια και μεταξύ αυτών, στο πρόσωπο του σημερινού Προέδρου της Δ.Ε του τοπικού Περιφερειακού Τμήματος, κ. Ν. Σπίγγου, το Τεχνικό Επιμελητήριο, στο ρόλο του οποίου έκανε ιδιαίτερη και θερμή αναφορά.

*Υπό το βλέμμα του υπουργού Τουρισμού, ο Δήμαρχος Κερκυραίων
παραδίνει το ειδικό μετάλλιο στον Πρόεδρο του τοπικού ΤΕΕ*

Οι εκδηλώσεις

Του εορτασμού προηγήθηκαν δυο πάρα πολύ σημαντικές εκδηλώσεις:

- Η Συνάντηση για τη συζήτηση των αποτελεσμάτων του Περιοδικού Ελέγχου της UNESCO.
- Η δεύτερη συνάντηση της υποεπιτροπής της διεθνούς επιστημονικής επιτροπής ιστορικών πόλεων CIVVIH- ICOMOS για τη Μεσόγειο και το επιστημονικό συμπόσιο με θέμα: «Σύγχρονες προκλήσεις για τις ιστορικές πόλεις της Μεσογείου. Επίκαιρα ζητήματα για τη Χάρτα των Ιστορικών Πόλεων».

✓ Τη συνάντηση για τη συζήτηση των αποτελεσμάτων του Περιοδικού Ελέγχου της UNESCO, του ελέγχου δηλαδή που διενεργείται κάθε 6 χρόνια μέσω του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της κάθε χώρας, οργάνωσε το Υπουργείο Πολιτισμού με τη συνεργασία του Τμήματος Κέρκυρας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ).

Στην εν λόγω συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι από το Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, εμπειρογνώμονες από τους διεθνείς Συμβουλευτικούς Οργανισμούς (IUCN, ICOMOS, ICCROM), καθώς και οι εικοσιένα εθνικοί συντονιστές (focal points) των χωρών της Μεσογείου και της Ν.Α. Ευρώπης. Η συνάντηση αυτή ήταν κλειστή για το κοινό, λόγω του εξειδικευμένου επιστημονικού της χαρακτήρα.

Σκοπός της συνάντησης, που πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία, ήταν η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με θέματα που αφορούν στην προστασία και διαχείριση της Παγκόσμιας Κληρονομιάς των χωρών της Μεσογείου και της Ν.Α. Ευρώπης, υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων του Πρώτου Κύκλου του

Περιοδικού της UNESCO (2005-2006), καθώς και οικείων αποφάσεων της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

✓ Τη δεύτερη εκδήλωση, δηλαδή το επιστημονικό συμπόσιο, που το παρακολούθησαν εκπρόσωποι των τοπικών αρχών και πλήθος μηχανικών και τη συνάντηση της υποεπιτροπής της διεθνούς επιστημονικής επιτροπής ιστορικών πόλεων CIVVIH- ICOMOS για τη Μεσόγειο (κλειστή διαδικασία), που πραγματοποιήθηκαν αντίστοιχα στην Κέρκυρα, στις 18 και 19 Απριλίου 2008, οργάνωσαν το τοπικό Περιφερειακό Τμήμα του ΤΕΕ, ο Δήμος Κερκυραίων, η Διεθνής Επιστημονική Επιτροπή Ιστορικών Πόλεων CIVVIH- ICOMOS, το Ελληνικό Τμήμα του Icomos, και το Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Ελλάδας του ΤΕΕ. Η εκδήλωση αυτή ήταν αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα Μνημείων, που έχει καθιερωθεί από την UNESCO. Στόχο είχε δε, να αναδείξει τα σύγχρονα προβλήματα των ιστορικών πόλεων της Μεσογείου και τις μεθόδους αντιμετώπισής τους, φωτίζοντας την Ιστορική Πόλη της Κέρκυρας.

Το Συμπόσιο

□ Το πρόγραμμα του Επιστημονικού Συμποσίου διαρθρώθηκε σε τρεις ενότητες:

Η πρώτη αφορούσε στην πόλη της Κέρκυρας.

Η δεύτερη σε σειρά περιπτώσεων πόλεων της Μεσογείου.

Η τρίτη ενότητα αφορούσε στα γενικότερα ζητήματα και κατευθύνσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων.

Πιο συγκεκριμένα:

Στιγμιότυπο από τις εργασίες του Συμποσίου

Στα πλαίσια της πρώτης ενότητας δόθηκε η ευκαιρία να παρουσιαστούν τα ιδιαίτερα πολιτιστικά χαρακτηριστικά της πόλης της Κέρκυρας, που οδήγησαν στην εγγραφή της στην λίστα Παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO και τα προβλήματα προστασίας που αντιμετωπίζει (*εισηγήσεις Μητροπία και Colletta*). Επίσης παρουσιάστηκε το σχέδιο διαχείρισης, που συντάχθηκε στα πλαίσια της υποβολής της υποψηφιότητας της.

Μέσα από τις τοποθετήσεις της δεύτερης ενότητας, που παρουσίαζαν μελέτες περιπτώσεων πόλεων, διαφάνηκε η πολυπολιτισμικότητα των ιστορικών πόλεων της Μεσογείου και τα κοινά τους προβλήματα ως εξής:

- Κυκλοφοριακά προβλήματα, συνήθως δυσεπίλυτα, όπου συχνά οι προσπάθειες αντιμετώπισής τους, δημιουργούν δυσμενείς επιπτώσεις (π.χ *Istanbul, vieux Damas*)

- Προβλήματα από την άνευ ελέγχου ανάπτυξη του τουρισμού, που προκαλεί αλλοιώσεις τόσο στην λειτουργία των ιστορικών πόλεων, όσο και στη μορφή τους (*Marrakech, vieux Damas, Istanbul, Ισπανικές κ' Ελληνικές πόλεις*). Όπως επίσης προέκυψε από τα παραδείγματα που παρουσιάστηκαν, εκτιμάται ότι ο τουρισμός αποτελεί την μεγαλύτερη ίσως πρόκληση του μέλλοντος για τις παραθαλάσσιες πόλεις της Μεσογείου. Πρέπει μάλιστα να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά προκειμένου να αποφευχθούν οι αλλοιώσεις, που μπορεί να προκαλέσει στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των πόλεων.
- Η κατασκευή νέων κτηρίων που δεν εντάσσονται στη διαμορφωμένη κλίμακα της πόλης, καθώς και η εισαγωγή νέων χρήσεων και κατασκευών μέσα στα ιστορικά κέντρα, η στις παρυφές τους που καταστρέφουν την κλίμακα του άμεσου δομημένου περιβάλλοντος (*παραδείγματα ισπανικών πόλεων, η περίπτωση του μουσείου της Ακρόπολης Αθήνας, vieux Damas, Edirne*), επειδή δεν έχουν λάβει υπ' όψη τους, τον χαρακτήρα του περιβάλλοντος – φυσικού και δομημένου.
- Οι επιχειρούμενες αναπλάσεις που εξαφανίζουν παλαιά τμήματα πόλεων ή οι αναπλάσεις στο δημόσιο χώρο που συχνά οδηγούν στην «ομογενοποίηση» του και στην απώλεια του ιδιαίτερου χαρακτήρα της κάθε περιοχής (*παραδείγματα ελληνικών, ισπανικών πόλεων*).
- Η εκτός σχεδίου δόμηση, που αλλοιώνει το φυσικό περιβάλλον και δεν σέβεται στη διαδικασία επέκτασής της ούτε τους αρχαιολογικούς χώρους.

- Προβλήματα έλλειψης οικονομικών πόρων για έργα συντήρησης και αποκατάστασης, αλλά και πιο ειδικά προβλήματα που προκύπτουν από το κλίμα, την εγγύτητα στη θάλασσα τις αμμοθύελλες (*Rosetta*), κλπ.
- Η έλλειψη υποδομών (δίκτυα, σκουπίδια κλπ).

Οι ομιλίες της τρίτης ενότητας επικεντρώθηκαν σε πιο θεωρητικούς προβληματισμούς αναφορικά με την έννοια και την ταυτότητα της ιστορικής πόλης, σε αντιδιαστολή με τις άλλες ορολογίες, που συζητούνται στον διεθνή χώρο τελευταία (π.χ. ιστορικά αστικά τοπία, οικολογική πόλη κλπ). Αναφέρθηκαν επίσης θετικές εμπειρίες από έργα αποκατάστασης και τέθηκαν βασικά ερωτήματα σχετικά με τους μετασχηματισμούς των ιστορικών πόλεων, για προβληματισμό.

Οι προτάσεις

Το Επιστημονικό Συμπόσιο και η σύνοδος της Υποεπιτροπής Μεσογείου της CIVVIH κατέληξαν τέλος στις ακόλουθες προτάσεις και αποφάσεις:

- *Αναγκαιότητα προσδιορισμού των ανεκτών επεμβάσεων στις ιστορικές πόλεις, ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, και ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ και ΜΟΝΙΜΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ της εξέλιξης των ιστορικών πόλεων και ανάγκης ανάμειξης του τοπικού πληθυσμού (Ray Bondin).*
- *Ανάγκη βαθύτερης έρευνας για την εξεύρεση τρόπων ρύθμισης των προβλημάτων των ιστορικών πόλεων της Μεσογείου. Ο κ. Gomez Ferrer Bayo πρότεινε για τον σκοπό αυτό, τη συγκρότηση ενός Αρχείου Ιστορικών Πόλεων της Μεσογείου (Inventaire des villes historiques de Mediterranee). Η πρόταση είναι αντίστοιχη με αυτήν που διατυπώθηκε από την ομάδα του Ελληνικού ICOMOS το 2006, στην 1^η συνάντηση της*

υποεπιτροπής στην Πάτρα για τη συγκρότηση κοινής Βάσης Δεδομένων, των ιστορικών πόλεων της Μεσογείου που θα καταγράφει τα χαρακτηριστικά και τα προβλήματα τους.

- *Ανάγκη ανασύνταξης της Χάρτας Ιστορικών Πόλεων 1987 στα πλαίσια των σύγχρονων δεδομένων και ανάδειξης της έννοιας της «ιστορική πόλη», σε μία εποχή που πολλές άλλες ορολογίες εμφανίζονται σε διεθνείς χάρτες (π.χ ιστορικό αστικό τοπίο, η πόλη ως οικοσύστημα κλπ). Συζητήθηκαν επίσης οι προτάσεις E.Petroncelli και του Gomez Ferrer Bayo για την συμπλήρωση της Χάρτας του 1987, που συντάχθηκαν στα πλαίσια του έργου, που ανέλαβαν στην τελευταία συνάντηση της CIVVIH το 2007 στο Ελσίνκι.*

Τέλος, από τις κες Σ. Αυγερινού Κολώνια και Ε. Μαϊστρου, προτάθηκε η οργάνωση συνάντησης εργασίας στην Αθήνα για το 2008, με αποκλειστικό σκοπό την συζήτηση για την ανασύνταξη της Χάρτας.

- *Προσφέρθηκε από τον Πρόεδρο της CIVVIH κ. Ray Bondin στους Κερκυραίους η δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τους ειδικούς – μέλη της CIVVIH για παροχή συμβουλών σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν, σχετικά με τον σχεδιασμό και την διαχείριση της πόλης τους.*

Εγκρίθηκαν τέλος τα ακόλουθα ψηφίσματα, που προτάθηκαν:

- *Από τον κ. Michel Van Der Meerschen, ενάντια στην διαρκώς συνεχιζόμενη καταστροφή του Marrakech από την κατεδάφιση παλαιών γειτονιών και την ανέγερση ξενοδοχειακών συγκροτημάτων.*
- *Από τον κ. Samir Abdulas, για την ανάγκη υιοθέτησης μιας προστατευτικής ζώνης (zone tampon) για την προστασία της Vieux Damas από τις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις που προωθούνται εκεί .*

- Από τα μέλη της επιτροπής καταγγελία για την έγκριση από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο του Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού του αιτήματος Οργανισμού Λιμένα Κέρκυρας της κατασκευής πλωτού parking στο παλιό λιμάνι, τη στιγμή μάλιστα που η πόλη κηρύχθηκε «πόλη παγκόσμιας κληρονομιάς» και παράλληλα στερείται παντελώς δημόσιων μέσων μεταφοράς, που θα αποφόρτιζαν την κυκλοφορία και θα εξυπηρετούσαν τους πολίτες.
- Από τα μέλη της επιτροπής διαμαρτυρία για την προοπτική κατεδάφισης των ιστορικών κτιρίων μπροστά από το νέο Μουσείο της Ακρόπολης των Αθηνών.

Το πλήρες κείμενο όλων των εισηγήσεων του συμποσίου έχει αναρτηθεί στις ψηφιακές βιβλιοθήκες του Τεχνικού Επιμελητηρίου και του τοπικού Τμήματος του ΤΕΕ, στις διευθύνσεις <http://portal.tee.gr/portal/page/portal/LIBRARY/TEKMHRISH/TAB4285344> <http://www.tekerk.gr/library/psifiaki.php>

(Επιμέλεια: Νίκος Ελύτης)